

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi w Wydziale XVIII Cywilnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Artur Piotr Wewióra

protokolant: Michał Frajtek

rozpoznawszy w dniu: 12 października 2016 roku

w Ł. na rozprawie

sprawę z powództwa: (...) spółki akcyjnej w W.

przeciwko: J. J.

o: zapłatę

(1) zasądza od pozwanego J. J. na rzecz powoda (...) spółki akcyjnej w W. 1.273,95 zł (jeden tysiąc dwieście siedemdziesiąt trzy złote dziewięćdziesiąt pięć groszy), z ustawowymi odsetkami od 20 października 2015 roku do dnia zapłaty;

(2) oddala powództwo w pozostałej części;

(3) zasądza od pozwanego J. J. na rzecz powoda (...) spółki akcyjnej w W. 185 zł (sto osiemdziesiąt pięć złotych) tytułem stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu.

UZASADNIENIE

I. *Stanowiska stron.*

Pozwem wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym 20 października 2015 roku powód (...) spółka akcyjna w W., reprezentowany przez radcę prawnego, domagał się zasądzenia od pozwanego J. J. 1.446,95 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, nadto kosztów procesu według spisu. W uzasadnieniu wskazano, że dochodzone roszczenie wynika z umowy pożyczki. (k. 2 – 4)

Na rozprawie 27 lipca 2016 roku pozwany oświadczył, że dokonał na poczet zobowiązania trzech wpłat. (k. 39)

Pismem z 22 sierpnia 2016 roku¹ powód podtrzymał pozew, wyjaśniając iż wpłaty zostały dokonane przed wniesieniem pozwu. Złożono wniosek o zasądzenie kosztów według norm przepisanych. (k. 40 – 41)

Do zamknięcia rozprawy 12 października 2016 roku strony nie zmieniły swoich stanowisk w sprawie.

II. *Ustalenia faktyczne i ocena dowodów.*

J. J. zawarł 8 maja 2015 roku z (...) spółką akcyjną w W. umowę pożyczki gotówkowej. Nie spłacił udzielonej pożyczki w terminie. Wysokość zaległości, przy uwzględnieniu wpłat dokonanych przez biorącego pożyczkę, to 942,86 zł świadczenia głównego oraz 13,48 zł odsetek kapitałowych, 278,58 zł opłaty przygotowawczej oraz 39,03 zł opłaty administracyjnej. Do tego dający pożyczkę doliczył łącznie 98 zł kosztów przygotowania i wysyłki monitu, wezwania do zapłaty i ostatecznego wezwania do zapłaty oraz 75 zł z tytułu przekazania sprawy do windykcji.

(bezsporne)

Pozwany nie zakwestionował stanowiska powoda z pisma z 22 sierpnia 2016 roku, w szczególności co do tego, że wpłaty te zostały uwzględnione w wyliczeniach wartości zadłużenia z pozwu. Stąd powyższe okoliczności faktyczne uznano za bezsporne.

III. **Ocena roszczenia.**

(A) Zasada odpowiedzialności.

Przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości (art. 720 § 1 k.c.). Strony mogą się umówić o odpłatny charakter pożyczki w ramach swobody umów (art. 353¹ k.c.), co zresztą w warunkach gospodarki rynkowej należy uznać za normę między podmiotami w inny sposób nie powiązanymi ze sobą.

W przypadku kredytów konsumenckich, do których zalicza się przedmiotowa pożyczka (art. 3 ust. 1 i 2 pkt 1 u.k.k.2), ustawa dopuszcza pobieranie, obok oprocentowania za zadłużenie przeterminowane, innych opłat z tytułu zaległości w spłacie kredytu, przy czym opłaty te muszą być określone w umowie (art. 30 ust. 1 pkt 11 u.k.k.). Należy uznać to za odstępianie przez Parlament od zakazu zastrzegania kar umownych na wypadek niewykonania bądź nienależytego wykonania zobowiązania pieniężnego (art. 483 § 1 k.c.); regulację zawartą w przepisach o kredycie konsumenckim Sąd musi uznać za szczególną względem ogólnej zasady wyrażonej w Kodeksie cywilnym.

(B) A. .

Postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne – art. 385¹ § 1 zd. I k.c.), przy czym nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny (art. 385¹ § 1 zd. II k.c.). Za cenę udzielenia pożyczki należy w tym wypadku uznać oprocentowanie oraz opłaty: administracyjną i przygotowawczą. Zostały one w sposób jednoznaczny określone w umowie, w związku z czym nie zachodzi wyjątek umożliwiający ich ocenę pod kątem abuzywności.

Za abuzywne uznać należy natomiast wprowadzenie opłat za wysyłanie korespondencji wzywającej do spłaty zadłużenia, jak również skierowania sprawy do tzw. postępowania windykacyjnego. Kwoty korespondencji rażąco odbiegają od kosztów nadania listu – nawet poleconego – u wyznaczonego operatora pocztowego. Nie wiadomo w ogóle zaś w jaki sposób skalkulowano opłatę za przekazanie sprawy do postępowania windykacyjnego, ani również czym miałyby się owo postępowanie różnić od wskazanego wysyłania korespondencji, monitów, itp. skoro możliwość użycia przymusu zastrzeżona jest wyłącznie do kompetencji organów władzy publicznej, a nie prywatnych przedsiębiorców.

Europejski Trybunał (...) w wyroku z 14 czerwca 2012 roku⁴ przypomniał, że to do sądów krajowych należy wybranie takich instytucji prawa krajowego, które zapewnią, że niedozwolone postanowienie umowne nie będzie wiązało konsumenta. Europejski Trybunał Sprawiedliwości wskazał nadto, że mechanizm ustalony w dyrektywie 93/135 służyć ma ochronie konsumentów także poprzez zniechęcający efekt⁶ uchylecia abuzywnej klauzuli, bez możliwości ingerowania przez sąd krajowy w kontrakt celem jego modyfikacji w związku z usunięciem postanowienia uznanego za niedozwolone, w sposób uwzględniający interesy obu stron. Jak wskazano, fakt uprawnienia sądu do modyfikowania postanowień umowy, zamiast zwykłego uznania niemożności stosowania klauzuli abuzywnej powodowałby, że przedsiębiorcy stosowaliby nadal tego rodzaju postanowienia wiedząc, że w najgorszym dla nich wypadku postanowienia zostaną zmodyfikowane z uwzględnieniem interesu nie tylko konsumentów, ale również autora niedozwolonego postanowienia umownego, a nie po prostu uznane za nieobowiązujące konsumenta⁷.

W okolicznościach niniejszej sprawy oznacza to, że postanowienia umowy we wskazanym zakresie kosztów korespondencji oraz przekazania sprawy do windyacji nie wiążą pozwanego, a co za tym idzie, nie ma on – i nie miał – obowiązku spełnienia przewidzianego tym postanowieniem umownym świadczenia na rzecz powoda.

(C) Rozstrzygnięcie.

Powództwo podlega uwzględnieniu co do kwoty głównej, odsetek i obu opłat. Należało zatem zasądzić: 942,86 zł + 13,48 zł + 278,58 zł + 39,03 zł = 1.273,95 zł.

Roszczenie odsetkowe od zasądzonej kwoty nie było w żaden sposób kwestionowane, nie wzbudziło również wątpliwości Sądu. Powód może żądać odsetek ustawowych również po 1 stycznia 2016 roku, skoro ich konstrukcja powoduje, że obecnie zawsze będą one niższe aniżeli odsetki ustawowe za opóźnienie (art. 359 § 2 i art. 481 § 2 zd. I k.c. w związku z art. 481 § 1 k.c.).

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

I. **Koszty.**

Pozwany przegrał sprawę w części, co skutkuje koniecznością stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu (art. 100 zd. I k.p.c.).

Na koszty procesu powoda złożyło się: 30 zł opłaty od pozwu, 180 zł wynagrodzenia pełnomocnika według stawek minimalnych (art. 98 § 3 w związku z art. 99 k.p.c.). Brak podstaw do zasądzania opłaty skarbowej od dokumentu pełnomocnictwa, skoro z przedłożonego wydruku (k. 6), w szczególności tytułu przelewu, w żaden sposób nie wynika, że opłatę uiszczono do niniejszej sprawy, a nie do jakiegokolwiek innej sprawy, gdzie występuje jakikolwiek pełnomocnik powoda.

Pozwany nie wykazał poniesienia żadnych kosztów, podlegających zwrotowi jako koszty procesu (art. 98 § 2 k.p.c.).

Pozwany obowiązany jest zwrócić powodowi: $210 \text{ zł} \times 1.273,95 \text{ zł} \div 1.446,95 \text{ zł} \approx 185 \text{ zł}$.

1 Daty pism procesowych według prezentaty Sądu, chyba że inaczej zaznaczono.

2 Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126, poz. 715, z późn. zm.); jeżeli inaczej nie zaznaczono, w wersji obowiązującej 12 czerwca 2014 roku, tj. w dniu zawarcia przedmiotowej umowy.

3 Nazewnictwo w związku przekształceniami instytucji wspólnotowych – obecnie unijnych – jest na tyle zmienne, że dla uproszczenia stosowane jest tradycyjne w polskiej literaturze określenie „Europejski Trybunał Sprawiedliwości”, w skrócie (...), na oznaczenie zarówno „C. of J. of the (...) and (...)”, „C. of J. of (...) jak i (...)”, będącego obecnie – po Traktacie Lizbońskim – częścią „C. of J. of (...) U.”. Ten ostatni składa się z (...), (...), a także z (...) jako obecnie jedynym wyspecjalizowanym sądem (art. 19 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej w wersji uwzględniającej poprawki wprowadzone Traktatem Lizbońskim; w polskim wydaniu Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej odpowiednio: „Trybunał Sprawiedliwości”, „Sąd”, „Sąd do spraw (...) Unii Europejskiej” – Dz.Urz.UE Nr C 38 z 30 III 2012).

4 Wyrok ETS z 14 czerwca 2012 r., C-618/10, <http://curia.europa.eu/>.

5 Dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.Urz.WE Nr L 95, s. 29)

6 D. effect, tłumaczenie za polską wersją orzeczenia.

7 Sprawa rozpoznawana w trybie pytania prejudycjalnego. Sąd hiszpański wniósł o zbadanie, czy postanowienia prawa hiszpańskiego, nakazujące sądowi modyfikację tego rodzaju postanowień, ewentualnie łagodzenie skutków uznania ich za nieobowiązujące konsumenta, jest zgodne z prawem unijnym.